

13. SVĚTELNÉ SIGNÁLY

MOTIVACE:

★hra Červená stůj – pohybová hra; hráči chodí po třídě, chodbě, hřišti a poslouchají vyprávění; vyprávět může učitel i žák; hráči sledují výskyt slov: červená, žlutá, zelená; reagují podle nich tak, jak to odpovídá semaforům pro řidiče (pozor, zastaví i na žlutou)

★rozhovor – druhy křižovatek; jaké platí přednosti – zprava, protijedoucím vozidlům, podle značek

DETAILY Z FOTOGRAFIE:

★rušná křižovatka / na semaforu svítí červená / chodci mají zelenou / rozsvítí-li se přídavný semafor – informuje řidiče, že chodci na přechodu po odbočení vpravo mají zelenou / značka Dej přednost v jízdě platí, když jsou semaforey mimo provoz / cyklista stojí vpravo – pojedí přímo nebo odbočí vpravo

VÝKLAD:

Červená a zelená

★když řidiči svítí **červená** – chodec má **zelenou** a přechází

★když řidiči svítí **zelená** – chodec má **červenou** a čeká u přechodu

★odbočujeme-li na křižovatce, **křižujeme přechod** pro chodce, na kterém svítí zelená – musíme dát **přednost chodcům**

Pokyny semaforu

★červená – stůj
červená se žlutou – připrav se k jízdě
zelená – můžeš jet

★zelená – můžeš jet
žlutá – zastav, nevjížděj do křižovatky
červená – stůj

Řazení před křižovatkou

★jeden jízdní pruh: odbočuješ **vpravo** nebo jedeš **rovně** – **stojíš vpravo**; odbočuješ **vlevo** – stojíš spíše **vlevo**, ne však zcela u dělicí středové čáry

★dva a více pruhů – zařadíš se před křižovatkou **do pruhu**, který označuje **tvůj směr**; rozhlížíš se a dáváš znamení o změně směru jízdy

Jízda přes křižovatku

★jedeme na zelenou přímo nebo odbočujeme; dáváme **znamení** o změně směru jízdy (jaká?) – viz předcházející lekce

★odbočujeme-li vlevo, dáváme přednost protijedoucím vozidlům (jak?) – najedeme opatrně **do křižovatky** a počkáme, až protijedoucí vozidla projedou; je-li **směr volný**, odbočíme

Přídavný semafor

★některé semaforey nás přídavným semaforem se **žlutým panáčkem** upozorňují na to, že ve směru našeho odbočení mají chodci zelenou

Železniční přejezd

★svítí-li **červená** signální světla – **zastavíme**, nevjíždíme na přejezd

★přejezd přejedeme, až červená světla zhasnou

POZOR!

★přestože automobily a motocykly často projíždějí křižovatkou ještě na **žlutou**, ty to **nedělej** – jsi pomalejší a **nestihl** bys křižovatkou projet

★ani na křižovatce se světelnými signály **nespoléhej** na to, že ti svítí zelená; buď ostražitý a rozhlížeš se; jsi zranitelnější než ostatní řidiči

PROCVIČOVÁNÍ:

★1. **Dramatizace** – tři žáci obdrží barevné papíry odpovídající barvám na semaforu; ostatní žáci hrají vozidla a cyklisty; žáci – semaforey ukazují barvy a skupiny vozidel se zachovávají podle toho, co ukazuje „semafor“

★2. **Vlastní zkušenost** – máme-li tu možnost, na vycházce najdeme křižovatku řízenou semaforey; zastavíme v bezpečné vzdálenosti a sledujeme provoz; říkáme si o správném i nesprávném chování

ZÁVĚR:

★anketa – redaktor místních novin (název novin žáci vymyslí) se vypravil do provozu na křižovatce a hovoří s lidmi a hlavně cyklisty, kteří udělali přestupek; jízda na červenou, chůze na červenou, jízda po přechodu, nesprávné řazení do jízdních pruhů, nedání přednosti chodcům, přes železniční přejezd na červenou ap.; v rozhovoru žádá provinilce, aby mu chování zdůvodnili a aby řekli, jak se chovat správně; rozhovor můžeme nahrát nebo zapsat

★dvojice odvážných žáků může vyzkoušet opravdový rozhovor ve skutečnosti; mohou kolemjdoucí požádat o odpověď na otázky – např. Přecházíte na červenou? Proč? Jste řidič? Dáváte na přechodu přednost chodcům? ap.

TABULE:

SVĚTELNÉ SIGNÁLY

semafor pro chodce a pro řidiče

stůj – připrav se – jed'

jed' – zastav – stůj

správné řazení před křižovatkou

přednost protijedoucím vozidlům

přednost chodcům po odbočení

červená na železničním přejezdu = STŮJ!

**NA SEMAFORU SVÍTÍ ŽLUTÁ – ZASTAV,
NEVJÍŽDĚJ DO KŘÍŽOVATKY!
ROZHLÍŽEJ SE I NA ZELENOU!**

PRACOVNÍ LIST 13:

1. červenou a čekám; červenou, žlutou a připravuji; zelenou a projíždím; žlutou a nevjíždím

2. škrtnout slova: levého, nesleduje, nesmí; žlutá, vpravo, musí; žlutá, vlevo, levou, nemusí; text pod každým obrázkem ve správné verzi přečíst nahlas

3. první obrázek: Adam vlevo u dělicí čáry, Bára i Cyril u pravého okraje silnice; druhý obrázek: Adam uprostřed levého odbočovacího pruhu, Bára i Cyril v pravém jízdním pruhu vpravo, Bára může stát i trochu uprostřed pruhu

Mezipředmětové vztahy:

vlastivěda, tělesná výchova, český jazyk

POMŮCKY:

★učitel: červený, oranžový a zelený papír, magnetofon s kazetou nebo jiné záznamové zařízení